

All One Unit

1. Malbim to Mishlei 13:21-25

(כא) חטאים תרדף רעה, אומר עונש החטאים אינה באה מאת ד' כי מאתו לא תצא הרעות, רק הרעה שעשו היא בעצמה תרדף אותם בתמידות עד שתשיגם, באופן שהעונש רצוף בטבע הרע עצמה, הוא השטן הוא מלאך המות, ולא הנחש ממית אלא החטא ממית. אבל שכר המצות היא תבוא מד' ביחוד... חוץ מהטוב הרצוף בטבע המצות...

(כב) ...משיב לעומת מה שאנו רואים לפעמים שהצדיקים יש להם יסורים והרשעים בשלום, עז"א אם תראה שהצדיק לא קבל שכרו, הוא מפני שהטוב ינחיל בני בנים, וד' ישלם שכרו לבניו ולדורותיו אחריו... ואם תראה הרשע עומד בעשרו דע כי חיל חוטא צפון לצדיק....

(כג) ...ואם תשאל ומדוע לא ישלם ד' השכר להצדיק עצמו? ומדוע ראינו שהצדיק שהעולם נזונים בזכותו והם אפ"ל בזכות עצמם אינם נזונים, כר"ה בן דוסא שאמר עליו "כל העולם נזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב הרובין מע"ש לע"ש", משיב שכך ראינו במציאות שרב אוכל בא ע"י ניר ראשים, שדלת העם הרשים נרים את האדמה להסיר משם הקוצים והדרדרים, שזה עבודה קשה יעשו אותה הרשים ועל ידם בא אוכל רב, ובכ"ז יש מן הרשים שנספה בלא משפט, שימות ברעב ואין אוכל למו, הגם שכל האוכל בא על ידי עבודתם. וכן הגם שרב אוכל בא ע"י הצדיקים וזכותם שמסירים את הקוצים המעכבים את השפע, בכ"ז ימצא ביניהם שנספה ברעב, ודי לו בקב הרובין. וזה מפני שד' יודע שאם יהיה לו עושר לא תספיק זכותו כל כך להוריד השפע, כמו שאם הרשים יהיה להם לחם לא ישכירו א"ע להרוש ולגור ניר. וזה מפלאי ההנהגה, ובכ"ז הצור תמים פעלו וכל דרכיו משפט:

(כד) ...וגם זה תשובה על השאלה מדוע יביא ד' יסורים על הצדיק ויש נספה בלא משפט, שזה מאהבתו אותו... מיסרו ביסורין להיות לו למוסר ולהיטיבו באחריתו:

(כה) צדיק אוכל לשבע נפשו, הצדיק לא אוכל למלא בטנו, רק לשבע נפשו כדי הסיפוק לא מותרות, גם ירמוז שאוכל לשובע נפשו הרוחנית, כפי הצריך רק להחיות נפשו. אבל רשעים שאוכלים למלא בטנם, בטנם תחסר תמיד, כי כל שיש לו הוא מתאוה יותר ואין קץ לתאוות, וגם זה תשובה על הנ"ל...

13:21 - "Evil pursues sinners" – This says that the punishment of sinners does not come from Gd, for harm does not come from Him. Only, the bad that they did, itself, pursues them constantly until it catches them, such that the punishment is embedded in the bad itself. "The Satan is the Malach of Death." "The snake does not kill; sin kills." But the reward for mitzvot will come from Hashem alone... aside from the good which is embedded in the nature of the mitzvot.

13:22 - ...It responds regarding that which we see at times, that the righteous suffer and the wicked are tranquil. Of this it says, "If you see that the righteous person has not received his reward, this is because he will bequeath the good to grandchildren, and Hashem will pay his reward to his children and generations after him... And if you will see that the wicked person remains wealthy, know that the wealth of the sinner is stored for the righteous..."

13:23 - ... And if you will ask: And why doesn't Hashem pay the reward to the tzaddik himself? And why do we see that the tzaddik, in whose merit the world is nourished, is not nourished even in his own merit? Like Rabbi Chanina ben Dosa, about whom it says, "The entire world is nourished for My son Chanina, and for My son Chanina it suffices to have a kav of carobs from Friday to Friday." The verse responds that we have seen this in practice, that large amounts of food come via the tilling of the needy, for the weak of the nation, the poor, till the land to remove the thorns and nettles. This hard labour is performed by the needy, and through them come large quantities of food. And yet, there are needy people who die unjustly, dying of hunger without food, even though all of the food comes via their work. So, too, even though great quantities of food come via the righteous and their merit as they remove the thorns which prevent bounty, still, it is found that some of them die of hunger, and it is enough for him to have a kav of carobs. This is because Gd knows that if he had wealth, his merit would not be sufficient to bring down bounty, just as if the needy had bread then they would not hire themselves out to plow and till. This is among the mysteries of [Divine] orchestration, and yet, "The Rock, His deeds are perfect, and all of His ways are just."

13:24 - ... This is also an answer to the question of why Gd brings suffering upon the righteous, and some die unjustly. This is because He loves him... He causes him to suffer, to rebuke him and to improve him in his end.

13:25 - "A tzaddik eats to sate his soul" – The tzaddik does not eat to fill his belly, only to sate his soul as it needs, not in luxury. It also hints that he eats to sate his soul, as needed only to keep him alive. But the wicked eat to fill their bellies. Their bellies are always lacking, for whatever he possesses, he desires more and there is no end to his desire. This also answers the question...

13:21-22 Reward and Punishment

2. Mishnah, Avot 4:2

...שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה:

...for a mitzvah causes another mitzvah and a sin causes another sin, for the reward of a mitzvah is a mitzvah and the reward of a sin is a sin.

3. Talmud, Chagigah 5a

אמר ליה רב ביבי בר אבבי לכו רשותא למיעבד הכי? אמר ליה ולא כתיב ויש נספה בלא משפט? אמר ליה והכתיב דור הלך ודור בא! אמר: דרעינא להו אנא עד דמלו להו לדרא והדר משלימנא ליה לדומה. אמר ליה, סוף סוף שניה מאי עבדת? אמר אי איכא צורבא מרבנן דמעביר במיליה מוסיפנא להו ליה והויא חלופיה:

Rav Bibi bar Abbaye said to [the Malach of Death]: Do you have the right to [take someone before their time]? He replied: Is it not written, "And there are those who die unjustly"? Rav Bibi replied: But isn't it written, "A generation goes and a generation comes!" He said: I keep them until their generation is done, and then I send them to *Dumah*. Rav Bibi said: Still, what do you do with their years? He said: If there is a young Torah scholar who is forgiving in his affairs, I add them to him, and he is their substitute.

13:23 Food and Injustice

4. Rabbi Avraham Ibn Ezra (Rabbi Moshe Kimchi), Commentary to Mishlei 13:23

רב אוכל יהי לראשים בעת שיזרעו ויעבדו את האדמה, כענין "עובד אדמתו ישבע לחם." ויש איש נספה בעבור שאינו יודע משפט נירה וזריעה...
There will be a lot of food for the needy when they plant and work the land, as in "The one who works his land will be sated with bread. (Mishlei 12:11, 28:19)" And some die because they don't know the *mishpat* of its tilling and sowing...

5. Rashi, Commentary to Mishlei 13:23

הרבה תבואה באה לעולם על ידי ניר אנשים דלים, כלומר הרבה תורה יוצאה על ידי תלמידים שרבותיהם למדין מהם מתוך פלפולם שמפללים בהלכה:
Much produce comes to the world via the tilling of needy people. Meaning, much Torah emerges via students whose mentors learn from them via their discussions of fine points in halachah.

6. Rabbi Eliyahu Kramer (Vilna Gaon), Commentary to Mishlei 13:23

שרוב העולם אוכלים הניר של ראשים, והענין שהעניים סובלין יסורין אנשי דורם, וכל העולם ניזון בשביל עולם שנושאים הראשים... ועוד יש טעם ליתן לעניים, כי מחמת שאינם נותנים את משפטם מה שצריך ליתן להם, הקב"ה קובע את קובעיהם נפש. (משלי כב:כג)
For most of the world eats the tilling of the needy. Meaning that the needy endure the suffering of their generation, and the entire world is nourished because of the yoke carried by the needy... There is also reason to give to the needy, for when they don't give [to the needy] their due, Hashem punishes those who steal from them, with their lives.

7. Ralbag, Commentary to Mishlei 13:23

רב אוכל ימצא בעבור חרישת העניים כי הם יתעמלו בחרישה, ולזה יהיה האוכל לבעלי השדות אשר לא עמלו בו. וכמו כן יש מן האנשים שיהיה נספה ברע בזולת משפט כי הוא לא עשה הדבר אשר בעבורו הוא נספה. וזה יקרה הרבה.
A great amount of food is found because of the plowing of the needy, for they struggle in plowing. Therefore there is food for the landowners who did not do the work. So, too, there are people who die in evil, without justice, for he did not perform the deed for which he was killed. And this happens a lot.

13:24 Rebuking Children

8. Midrash, Shemot Rabbah 1:1

בנוהג שבעולם אדם שאומר לו חבריו "פלוגי הכה לבנך," יורד עמו עד לחייו, ומה ת"ל "חושך שבטו שונא בנו"? ללמדך שכל המונע בנו מן המרדות סוף בא לתרבות רעה ושונאהו, שכן מצינו בישמעאל שהיו לו געגועים על אברהם אביו ולא רידהו ויצא לתרבות רעה ושנאהו והוציאו מביתו ריקם...
Normally, if someone tells a person, "So-and-so struck your son," he will fight this person to the death. What is the meaning of "One who spares his rod hates his child"? To teach you that one who keeps his son from rebuke, in the end [the son] will come to a bad path, and he will hate him. So we find with Yishmael, that his father Avraham loved him and did not rebuke him, and he went on a bad path, and he hated him and removed him from his house with nothing...

9. Talmud, Makkot 8b

אף על גב דגמיר נמי מצוה קא עביד, דכתיב "יסר בנך ויניחך." (כט:יז)
Even though one's son learns, [rebuking him] is a mitzvah, as in Mishlei 29:17.

10. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Deiot 5:1

תלמיד חכם לא יהיה גרגרן אלא אוכל מאכל הראוי להברות גופו, ולא יאכל ממנו אכילה גסה, ולא יהא רודף למלאת בטנו כאלו שמתמלאין ממאכל ומשתה עד שתיפח כריסם...

A Torah scholar should not be a glutton; he should eat what is suitable to keep his body healthy. He should not eat large amounts, and he should not pursue filling his belly, like those who fill up on food and drink until their bellies bloat...

11. Ralbag, Commentary to Mishlei 13:25

האיש הצדיק אוכל לשובע נפשו, כי מפני דבקות הש"י עליו ימצא לו מזונו, עם שהוא ג"כ זריז בהמצאת המזון הראוי בסבות הראויות. ואמנם בטן רשעים תחסר כי הם סומכים על המסיהם שיביאו מהם לחמס ולזה תחסר בטנם:

The righteous person eats to satiation, for since he adheres to Gd, he will find his food. He is also energetic about making the right food available through the right means. But the belly of the wicked will be lacking because they depend on their violent theft to bring their bread. Therefore their bellies are lacking.

12. Rabbi Eliyahu Kramer (Vilna Gaon), Commentary to Mishlei 13:25

הצדיק באמונתו יהיה, ובוטח בד', ולכן לא ירעיב את נפשו. ובטן רשעים תחסר שהן מתייראין שמא לא יהיה להם מחר לאכול... וכן בתורה, צדיק אוכל לשובע, שלומד בכדי שיהא שבע, ואינו רואה אם מעט ואם הרבה רק שיהא יודע על בוריו וישבע נפשו ויקיים. אך בטן רשעים תחסר כי כוונתם רק להתגדל בעיני הבריות, וקובצין הרבה בפעם א' והוא אינו יכול לבלוע כ"כ הרבה. ע"ז יהיה בטנם חסר... כי לא ישתיר בהם מאומה.

"The tzaddik lives by his faith (Chavakuk 2:4)" and he trusts Hashem, and therefore he does not starve himself. "And the belly of the wicked is lacking" because they fear lest they have nothing to eat tomorrow...

And so in Torah, the righteous eat to satiation, learning in order to be full, not seeing whether it is a little or a lot but only trying to know it in its essence, to fill his soul and live. But the belly of the wicked is lacking because their intent is only to be elevated in the eyes of people. They gather a lot [of Torah] at once, and they cannot swallow that much. Therefore their belly is lacking... for nothing remains to them.

13. Talmud, Beitzah 16b

אמרו עליו על שמאי הזקן: כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת. מצא בהמה נאה אומר זו לשבת, מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה. אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו, שכל מעשיו לשם שמים, שנאמר "ברוך ד' יום יום."

They said of Shammai the Elder: All his life, he ate in honour of Shabbat. If he found an attractive animal, he said, "This is for Shabbat." He then found a more attractive animal, he set aside the second and ate the first. But Hillel the Elder had a different trait; all of his deeds were for the sake of Heaven, as it says, "Baruch Hashem, day by day."

Mishlei Influences Halachah?

14. Talmud, Bava Metzia 71a

תני רב יוסף... ענייך ועניי עירך - עניי קודמין, עניי עירך ועניי עיר אחרת - עניי עירך קודמין.

Rav Yosef taught...If you have a choice between your own poor and those of your city, choose your own poor first. If you have a choice between the poor of your city and the poor of another city, choose the poor of your city first.

15. Talmud, Gittin 47a

כי נח נפשיה שבק קבא דמוריקא, קרא אנפשיה: ועזבו לאחרים חילם.

When [Reish Lakish] died, he left behind a measure of saffron. He applied to himself Psalms 49:11, "And they left their strength to others."

16. Talmud, Eruvin 54a

אמר ליה רב לרב המנונא: בני, אם יש לך - היטב לך, שאין בשאול תענוג ואין למות התמהמה. ואם תאמר אניה לבני - חוק בשאול מי יגיד לך.

Rav said to Rav Hemnuna: My son, if you possess something then it is good for you, for in *she'ol* there is no pleasure and death does not delay. And should you say, 'I will leave a portion for my son,' who will tell you [what happens to it] in *she'ol*?

17. Talmud, Ketuvot 53a

אמר ליה שמואל לרב יהודה: שיננא, לא תיהוי בעבורי אחסנתא אפילו מברא בישא לברא טבא, דלא ידיעא מאי זרעא נפיק מיניה...

Shemuel said to Rav Yehudah: Sharp one, do not be among those who divert inheritance, even from a bad son to a good son; you don't know what sort of child may emerge from him.

18. Rabbi Moshe Feinstein (20th century USA), Igrot Moshe Choshen Mishpat 2:50:1

והנה אף שלדינא איפסק כשמואל... אבל איתא בקצוה"ה סק"ב מהתשב"ץ דבטופסי שטרות ראשונים יש שירד ד' זוזי, וכתב גאון דמשום כדי שתהא רוח חכמים נוחה הימנו. ועיין בחת"ס חו"מ סימן קנ"א שהביא מתשב"ץ ח"ג סס"י קמ"ז שמה שהניח להיורש רביע זהוב אינו כלום לעשות שיהיה רוח חכמים נוחה הימנו אבל ד' זוזי הוא שירד

Although we rule with Shemuel's view... we find that the Tashbetz wrote that in early template documents they noted that the deceased left four *zuz* to his heirs, and one *gaon* explained that this was to satisfy the sages.

See also the Chatam Sofer, who cited the Tashbetz as saying that leaving a quarter-*Zahuv* coin to an heir is not significant enough to satisfy the sages, but four *zuz* is sufficient...

19. Benjamin Shmueli, Corporal Punishment of Children in Jewish Law, Jewish Law Annual 18 (2010)

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1514336

20. A pattern 19:18, 22:15, 23:13-14, 29:15

21. Talmud, Chullin 94a

מעשה באחד שזמן ג' אורחין בשני בצורת ולא היה לו להניח לפניהם אלא כשלש ביצים בא בנו של בעה"ב נטל אחד מהן חלקו ונתנו לו וכן שני וכן שלישי בא אביו של תינוק מצאו שעוזק א' בפיו ושנים בידו חבטו בקרקע ומת

During a famine, someone invited three guests and only had three eggs to set before them. His son came along, and one of them took his portion and gave it to him. The second and third did likewise. His father came and found him holding one in his mouth and two in his hands; he struck the child to the ground, and he died.

22. Talmud, Moed Katan 17a

אמתא דבי רבי חזיתיה לההוא גברא דהוה מחי לבנו גדול אמרה ליהוי ההוא גברא בשמתא דקעבר משום ולפני עור לא תתן מכשל
Rebbe's maid saw a man striking his mature son. She said, "Let him be banned, for violating 'Do not put a stumbling block before the blind.'"

23. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Deiot 2:3

הכעס מדה רעה היא עד למאד וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר, וילמד עצמו שלא יכעוס ואפילו על דבר שראוי לכעוס עליו, ואם רצה להטיל אימה על בניו ובני ביתו או על הציבור אם היה פרנס ורצה לכעוס עליהן כדי שיחזרו למוטב יראה עצמו בפניהם שהוא כועס כדי לייסרם ותהיה דעתו מיושבת בינו לבין עצמו

Anger is a very bad trait, and it would be appropriate for a person distance himself from it to the opposite extreme. One should teach himself not to grow angry even at something which warrants anger. If he wishes to instill awe his children, household or community – if he is a leader – in order to restore good conduct, then he should act as though he is angry in order to rebuke them, but his mind should be internally calm.

24. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Chovel uMazik 5:1

אסור לאדם לחבול בין בעצמו בין בחבירו, ולא החובל בלבד אלא כל המכה אדם כשר מישראל בין קטן בין גדול בין איש בין אשה דרך נציון הרי זה עובר בלא תעשה

One may not wound himself or others. Further, one who strikes a kosher-acting Jew, whether young or old, whether man or woman, in the manner of *nitzayon*, violates a prohibition.

25. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Talmud Torah 2:2

מכניסין את התינוקות להתלמד כבן שש כבן שבע לפי כח הבן ובנין גופו... ומכה אותן המלמד להטיל עליהם אימה, ואינו מכה אותם מכת אויב מכת אכזרי, לפיכך לא יכה אותם בשוטים ולא במקלות אלא ברצועה קטנה

They introduce the children to be taught at the age of six or seven, based on the child's strength and constitution. The teacher hits them to instill awe, but he does not strike them as an enemy, cruelly. Therefore, he, he should not strike with whips or rods but with a small strap.